

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 3.

Lýsingarprisur fyri peltirreglur: 30 oyrt. á forstúni,
20 oyrt. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsiðttur í prísinum.

Leygardag hin 16. januar 1932.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið — Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, breivsvárnarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

6. árg.

Valgdagurin verður tírsdagin 19. januar.

Føroya veljarar eiga avgerðina og ábyrgdina.

Kvinnur og menn velja hin einasta fræslinta flokkin, velja javnaðarmenn.

Fyrsti politiski merkisdagur í 1932 er tírsdagurin 19. januar: valgdagurin til Løgtingið.

Tað hevur tí alstóran týdning fyri Føroya land og Føroya fólk, at Løgtingið, ið valt verður, verður hugað fyri og vil fremja mál javnaðarmanna, málini, ið javnaðarmenn hava á stevnuválini síni til komandi Løgtingsval.

Stevnuskráin

er grundað á fólksins og landsins hevjan, bæði mentunarlaga, málsliga og tjóðskaparliga. Fyri Føroyar sum tjóð vilja mál javnaðarmanna vera til miklan birta.

Fyrsta mál á stevnuválini er soleiðis hátt, at hvør fræslintur kvinna og hvør fræslintur maður við rættferðis huga má velja við javnaðarmonnum, Føroya einasti sanni fræslinti politiski flokkur:

Tey socialu málini og sjúkraviðurskiptini.

Fáa lógir settar í gildi, sum mæla í móti at tryggja teim gomlu sorgarfrí ellisár (Javnaðarmanna uppskot á tingi í ár um ellisrentu). Fáa í heild framt hina socialu forsorgina, so at menniskjarættindini, lívsrættindini verða framt.

Fáa sjúkraviðurskiptini broytt soleiðis, at heknarnir gerast fast-lonaðir uttan rætt til eykapening frá sjúklingum og sjúka-kossom.

Løgtingið hevur alla apotekarsølu í sínum hondum.

Hetta er fyrsta mál, og eigur hetta at vera nóg mikið at ávirka, at avgerð veljaranna fellur við javnaðarmonnum. Oll, ið unna teim gomlu sorgarfrí ellisár, velja javnaðarmenn.

Valrætturin.

Fáa 21 ára valrætt og avtikið skattatreytirnar fyri kommunal-um vali.

Javnaðarmenn krevja ótreit-aðan valrætt til allar álitispartar frá 21 ára aldri. Hetta krav javnaðarmanna verður borið fram, til tess tað vinnur frama.

Skattaviðurskiptini.

Skattaálíknung við stigandi stigum.

Honum, ið lutast tær størstu innløgur í samfelagi okkara,

honum má eisini í hóskandi mun áfíknast at bera tað størstu peningaligu skyldu til samfelagið fyri særrettindi síni, at hava tilhøvið, vegna núverandi sam-felagsskipan, at duga upp inn-løgur sínar, meðan aðrir, ið bert vinna úr hondini í munni — so dánt — ikki eiga at avbyrgast við pliktum, vegna órættvíst stjórnarlag.

Skúlaviðurskiptini, tjóðskaparmál og øll onnur mentunarmál.

Fáa broytt skúlaviðurskiptini soleiðis, at okkara fólkskúli gerst búgvinn við bestu lærara-kreftum og undirvísingarmóðum til at menna ungdómin, so hann á allan hátt verður forur at taka upp starv og strev, sum lívið leggur honum á sjógv og landi. Lærarar gerast lonaðir av statí og Løgtingi í felag.

Í Tórshavn eigur at stovnst ein mentunarskúli. Samfelagið skyldar at stuðla soleiðis, at eisini fátækramannabørn, sum hava hug og evnir, skulu kunna koma til hægri lærdóm. — Fátækramannabørn mega í hesum fori ikki tarnast av fátækradómi.

Móðurmál, tjóðskaparmál og øll onnur mentunarmál eiga at njóta fullan og hollan studnað og frama.

Upplýsingararbeiði má fremjast, okkara tjóðskaparliga eyð-kennir verjast og norast. Fátækradómur skal ikki vera tarnandi fyri lívsrættindi teirra fátæku. Full menniskjarættindi, lívsrættindi fyri øll í Føroyum, hvørt tey eru fátæk ella mógvandi.

Vinnuvegir: Sjóvinnan, grinda- og stórhvalamálið.

Fáa munabætti sjóverju um strendur okkara.

Í friði og semju við Grønland-ingar at fáa veitt Føroyingum bestu vinnulíkindir í Grønlandi, har millum at fáa hjálpt Føroy-ingum til fleiri havnir, eins og at seta goymsluhús á landi, eigið flutningsfær til at flyta fiskin heim til Føroyar o. s. fr.

Fáa veitt ferskfiskamálinum studnað, so at allar bygdir í Føroyum kunna fáa fisk teirra fluttan út í ferskum skili, um tað lonar seg best; í heild fáa lagt dyk á at gera sjóvinnuna fjølbroytta og tíðarhóskandi.

Fáa ásett ein særsligan konsu-lent fyri Føroyar.

Fáa jarðarhavin avløystan. Landið eigur at taka stórhvala-málið í sínar hendur.

Sjóvinnu okkara treingir harð-liga til at gerast fjølbroytt og tíðarhóskandi, so Føroyingar kunna fáa meiri burtur úr aðal-vinnu landsins, sjóvinnuni. Jarðarhvalurin er gomul, órætt-vís ognarskipan og eigur at takast av. Stórhvalaveiðan eigur ikki at vera róðrft einstakl-inganna, men allmenn drift, drívin við skili og umhugsan landi og fólki at gagni.

Industrimálini.

Fáa heimayrki framt. Fáa framt virkan av konservis og aðra virkan.

Við konum monnum at fáa vitenskapliga kannað líkindini fyri at vinna úr teimum evnum, ið land okkara goymir, og at stýðja virkir til útnýttan av hesum evnum, um ikki eitt er, at tey koma at bera sig.

Tað má setast meiri gongd í hitt heimliga virki, bæði av ull og óðrum. Síld, smásild og brisl-ingur, svymur á firðum okkara, land okkara goymir evnir, ið móguliga vilja loysa seg at út-vinna. Alt má takast til umrøðar og skundsliga viðgerð, so vit, istaðin fyri at flyta út, eru mentir at halda okkum sjálvar og flyta út av landinum, í staðin fyri sum nú, bert at flyta inn og flyta inn — skumpað pen-ingin út av landinum.

Landbúnaðurin.

Fáa stovnaðan ein landbún-aðarskúla.

Fáa ekspresprisjónslógina og landbúnaðarlógirnar gjørdar lag-aligari og meiri tíðarhóskandi.

Fáa veittan munabætti styrk til jarðabrúkarar.

Fáa alla kongs- og beneficeraða jørð lagda undir Løgtingsins valdi, so at hugaðir menn fyri jarðabrúki altíð kunna hava at-gongd til jarðadyrking undir góðum og tryggum treytum, ótálmaðir av leysgangandi fenaði.

Fáa stovnaðan ein jarðagrunn.

24000 hektarar av góðum dyrklendi liggja í dag í sama skilið — ella óskilið — sum teir lógu, tá ið fólk búsettust her á landi. Stórar dyrkaðar víddir eru í hondum einstaklinganna, ið ikki eru forir at halda so stórt góðs við líka og enn minni at kultivera meiri av foryskari jørð. Fenaðurin hevur meiri rætt á dyrkaðum lendi, enn jarðabrúkarin. Alt hetta má

broystast, og øll kongs- og benificerað jørð leggjast undir Løg-tingi. Endamál javnaðarmanna.

Havnir og vegir.

Fáa vegasambandið framt og havnirnar bygdar sum skjótast.

Er tað nakað, ið ventar og torvar her á landi, so er tað havnir og vegir. Tað er torvur á, at hesi mál fremjast sum snarast, so sambandið bygðanna millum og havnaviðurskiptini koma í gott lag, bæði fyri vinnu-lívið og útflutningslíkindini hjá teim ymsku føroysku plássunum.

Landshandilsmálið.

Landið eigur at seta lands-handil við vørum, sum handels-standur okkara nú missir hundr-aðir av túsund krónum við millumhandlara ágóða og ómaga-skapi einstaklingsins.

Tað er prógvad, at túsundtals krónur fara av landinum í mill-umhandlara ágóða. Landið má tí sjálvt taka henda handil í sínar hendur.

Tryggingin.

Landið eigur at tryggja øll sjó- bruna- og aðrar skaðatrygg-ingar.

Eisini í trygging fara nógvar túsund krónur út av landinum. Hesin peningur hjargast við at vit hava okkara egnu trygging.

Skipabyggingarmálið.

Fáa hjálpt báta- og skipsbygg-ing, so at skip og bátar okkara kunna byggjast av okkara egnu monnum her á landi.

Oll skipa- og bátabygging fyri Føroyar eigur sjálvandi at av-rikast av Føroyingum. Vit eiga dugnamenn til hetta arbeið.

Banka- og peningaviðurskiptini.

Fáa banka- og peningaviður-skiptini skipaði soleiðis, at vinnu-gir okkara á sjógv og landi fáa tann stuðul, ið tí torvar, so at framtakssemi og forrættings-snildi kann bera okkara fólk úr tí vesaldómi, sum tað nú er stalt í.

Løgtingið skal hava umsjón við øllum málum, har tað letur studning til, og forkeypsrætt til øll virkir, sum slíkur studn-ingur verður latin til.

Tað er soleiðis háttad, at vinnulívið tilt kemur á trongd vegna peningatrot, og ikki hevur altíð heppnast at veitt tí torvu-ligan stuðul. Her má botast, tí samfelag okkara vil skjótt de-moraliserast, um vinnuliv okk-ara liggur av lánið.

Løgtingið.

Løgtingið arbeiðir fyri sociali-sering av ymskum viðurskiptum,

Kammerater!

Den 19. i denne Maaned lægges Afgørelsen i vores Hender. Det er os der skal bestemme Lagtingspolitikken i kommende 4. Aar. Det er os, Kammerater, der skal føre Ordet paa Valgdagen for at sammensætte det nye Lag-ting.

Der paahviler os den Pligt at sørge for, at vi Fiskere bliver godt repræsenteret. Det er den arbejdende Klasse der skal føre Ordet i Færøernes Lagting, men først og fremmest Fiskerne, dem der bærer det færøske Samfund oppe. Dernæst maa vi se, hvad de forskellige færøske Partier fører i sit Skjold. Hvad er deres Bannemærke?

Af de 3 Partier er Socialdemokratiet det Parti, der virkelig vil udrette noget for den arbejdende Klasse. Derfor Kammerater, Fiskere, stem paa Socialdemokratiets Kandidater!

Hans Havstrem.

so at landið á henda hátt kann fáa meira inntøkur.

Løgtingið má sjálvt taka sær um reiggj at seta virki á stovn, stjórnaði soleiðis, at tey verða fólk og landi til gagns og Løg-tinginum til innløg.

Føroyar og grannalondini.

Stevna móti bestu vinnuvega og mentunarlaga sambandi við okkara grannalond og fólk.

Sjálvavgerðisrætt fyri allar sær-egnar tjóðir.

Millum øll norðurlanda fólk eigur altíð at vera góð semja, bróðrasmjja. Vit eiga altíð at kunna finast í vinarlagi, eins og vit eiga at kunna taka við lærdómi hvør frá øðrum.

Starvast má við tí endamáli, at friður verður millum allar tjóðir. Tjóðrættindir, lívsrætt-indir má hvør tjóð eiga, um hon er aldri so litil.

Javnaðarstevnan peikar á hina einastu rættvísu politisku leið. Øll fræslint fólk velja tí javnaðarmenn inn á Føroya Løgting 19. januar.